

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:
«Реалізація місії університету «Освіта упродовж усього життя» через
систему підтвердження кваліфікації сторонніх осіб: стан та перспективи».

Заслухавши та обговоривши питання «Реалізація місії університету «Освіта упродовж усього життя» через систему підтвердження кваліфікації сторонніх осіб: стан та перспективи» щодо організації підвищення кваліфікації сторонніх осіб та освіти дорослих, вчена рада відмічає, що в університеті ведеться активна робота, яка сприяє формуванню системи безперервного професійного розвитку через формальну та неформальну освіту, а також створюються умови для інформальної освіти з урахуванням світового і європейського досвіду та потреб регіону.

Для безперервного професійного розвитку науково-педагогічних працівників діє накопичувальна система обліку основних результатів підвищення кваліфікації, яка дає можливість визначати персоніфіковані показники участі працівників у міжнародному стажуванні, формалізованих сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, вебінарах, майстер-класах, конкурсах педагогічних інновацій та інших видах професійного розвитку. Номінанти конкурсів педінновацій презентують досвід набутих компетентностей і досягнутих результатів при організації загальноуніверситетських тренінгів та семінарів.

В університеті 24 кафедри та 5 загальноуніверситетських навчальних центрів надають послуги з 60 програм підвищення кваліфікації для сторонніх осіб та пропонують 4 програми з професійної освіти. У минулому році 3779 осіб брали участь в освітніх програмах з підвищення кваліфікації на платній основі, із них 2689 - сторонні особи (доросле населення), яким були надані платні послуги, що на 20% більше ніж у 2016 році.

На базі СумДУ діє Центр освіти дорослих Education for Life (керівник – Петрушенко Ю. М.), у якому реалізуються нові підходи з неформальної освіти дорослих за рахунок міжнародних грантових програм, розвитку міжнародного інформаційного обміну та підвищення професійної і громадянської компетентності дорослого населення.

Викладачі, задіяні в системі підвищення кваліфікації як тренери, експерти та тьютори програм, проходять стажування в університетах Сполучених Штатів Америки, Канади, Китаю та університетах Європи. У минулому навчальному році в цих університетах підвищили кваліфікацію 107 науково-педагогічних працівників СумДУ. Програми підвищення кваліфікації СумДУ є популярними для представників різних галузей. Замовниками послуг професійного розвитку виступають навчальні заклади, підприємства, бізнес-структури, органи державного управління, об'єднані територіальні громади. Збільшилася кількість звернень від населення з особистих освітніх потреб. Активно працює факультет підвищення кваліфікації викладачів та центр професійної і післядипломної освіти департаменту бізнес-процесів щодо збільшення кількості

програм безперервного професійного розвитку. Значну увагу наданню послуг з підвищення кваліфікації сторонніх осіб приділяють кафедри: управління; бухгалтерського обліку та оподаткування; мовної підготовки іноземних громадян; іноземних мов (факультет ІФСК); психології, політології та соціокультурних технологій; журналістики та філології; германської філології; адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки; кримінально-правових дисциплін та судочинства; електроенергетики; технічної теплофізики; акушерства та гінекології; інфекційних хвороб; загальної хірургії, радіаційної медицини та фтизіатрії

У той же час вчена рада відмічає, що є необхідність випереджаючої модернізації системи підвищення кваліфікації із використанням альтернативних моделей професійного та особистісного розвитку, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, розширення переліку освітніх програм для різних груп населення, у тому числі й безробітних, осіб із обмеженими можливостями, осіб третього віку та тих, які за певних обставин позбавлені можливості бути активними учасниками соціального, економічного й культурного життя суспільства. В умовах впровадження громадсько-державного управління зростають вимоги до менеджерської підготовки керівного складу закладів освіти, де основною траєкторією підготовки є професійний розвиток педагогічних працівників, який передбачає підвищення кваліфікації в галузі «Управління та адміністрування» або неформальної освіти для набуття необхідного для заняття керівної посади набору компетентностей. Недостатньо використані можливості кафедр університету у професійному вдосконаленні педагогічних працівників закладів освіти, для яких з 2018 року передбачається використання ваучерів професійного розвитку в системі підвищення кваліфікації, а також у професійно-технічній освіті та залучення роботодавців до освітніх послуг, у т.ч. із використанням виробничих потужностей замовників.

Вчена рада університету

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. У системі підвищення кваліфікації для науково-педагогічних та педагогічних працівників відтворити наставництво та пропонувати стажування у досвідчених і визнаних фахівців відповідного напрямку підготовки. Створити реєстр досвідчених фахівців та наставників за видом професійної діяльності.

Відповідальні: проректор з НПП Бріжатий О.В., в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М., керівники структурних підрозділів.

2. Доручити факультету підвищення кваліфікації підготувати проект загальноуніверситетського порталу розвитку педагогічної майстерності, у контенті якого передбачити: перелік видів професійного розвитку, реєстр досвідчених фахівців та наставників за видом професійної діяльності, дистанційні курси з підвищення кваліфікації, базу корисних посилань, чат для обговорення, оприлюднення результатів підвищення кваліфікації в межах політики прозорості та інформаційної відкритості, інші види професійного розвитку.

Відповідальні: проректор з НПП Бріжатий О.В., в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М.

3. Поширити практику залучення сторонніх фахівців із інноваційним досвідом викладацької та тренінгової діяльності до впровадження популярних освітніх програм для населення.

Відповідальні: проректор з НПР Бріжатий О.В., в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М., директор ЦППО ДБП Старченко Л.В.

4. Налагодити координацію між університетом та замовниками послуг з підвищення кваліфікації стосовно потреб та якості кваліфікаційної підготовки кадрів; забезпечити участь роботодавців у перепідготовці та підвищенні кваліфікації кадрів, у т.ч. на матеріально-технічній базі замовника послуг; розширити практику проведення спільних навчальних семінарів для співробітників районних та міськрайонних центрів кар'єри, а також для безробітних, зареєстрованих у службі зайнятості.

Відповідальні: начальник навчального відділу з практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів Лук'янихін В.О., директор ЦППО ДБП Старченко Л.В.

5. Враховуючи зростаючі потреби новостворених об'єднаних територіальних громад у кадрах, здатних комплексно вирішувати поточні питання та налагоджувати необхідні комунікації, створити робочу групу для розроблення пропозицій короткотермінових курсів для підвищення кваліфікації, навчання (перепідготовки) фахівців територіальних громад за профілем діяльності.

Відповідальні: в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М., директор ЦППО ДБП Старченко Л.В., керівник Координаційного центру гуманітарної політики, завідувач кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Світайло Н. Д.

6. Активізувати діяльність структурних підрозділів (інститутів, факультетів, кафедр, центрів) щодо надання послуг з освіти дорослих та розробити інноваційні програми підвищення кваліфікації, на які є попит різних верств населення, таких як: інформаційна та кібернетична безпека; застосування персонального комп'ютера у сфері інформаційних технологій; налагодження та обслуговування сучасних мобільних платформ; методи та засоби захисту інформації від витоку технічними каналами; організація соціологічних досліджень; побудова та експлуатація сучасних телекомунікаційних систем та мереж; системи управління інформаційною безпекою; використання персонального комп'ютера для управління підприємством; комп'ютерні технології для ІТ-спеціаліста (налагодження та обслуговування локальних мереж); менеджер з адміністративної діяльності тощо.

Відповідальні: проректор з НПР Бріжатий О.В., в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М., директор ЦППО ДБП Старченко Л.В., керівник Центру освіти дорослих Education for Life Петрушенко Ю. М., керівники профільних структурних підрозділів.

7. Для забезпечення безперервного професійного розвитку фахівців відповідно до вимог державної політики в галузі освіти, роботодавців та ключових стейкхолдерів, а також задоволення освітніх потреб особистості споживача освітньої послуги впроваджувати міжнародний досвід формування системи неперервної освіти та підвищення кваліфікації фахівців андрогогів (організаторів процесу навчання дорослих) шляхом проведення семінарів,

вебінарів, круглих столів та короткотермінових програм підвищення кваліфікації.

Відповідальні: проректор з НПП Бріжатий О.В., в.о. декана ФПКВ Костюченко Н.М., керівник Центру освіти дорослих Education for Life Петрушенко Ю. М.

Схвалено вченою радою СумДУ.
Протокол № 07 від 12 квітня 2018р.

Голова вченої ради

А.В. Васильєв

Секретар

А.І. Рубан